

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

СИЛАБУС

**МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ІНФОРМАТИЧНОЇ ОСВІТНЬОЇ
ГАЛУЗІ**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма АЗ «Початкова освіта»

за спеціальністю АЗ Початкова освіта

галузі знань А Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
початкової
освіти та освітніх інновацій

Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Методика навчання інформатичної освітньої галузі
Викладач (-і)	Вербещук С.В.
Контактний телефон викладача	+380969973105
E-mail викладача	svitlana.verbeshchuk@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Онлайн-консультації: обговорення завдань із дисципліни, затвердження тем для самостійного вивчення, обговорення їх специфіки проводяться на онлайн платформі Zoom, Telegram, Viber (+380969973105).
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<i>Предметом</i> вивчення навчальної дисципліни «Методика навчання інформатичної освітньої галузі», яка є основана на компетентнісному підході підготовки здобувачів вищої освіти ОР Бакалавр у галузі знань А Освіта / Педагогіка за спеціальністю АЗ «Початкова освіта» Педагогічного факультету Карпатського національного університету імені Василя Стефаника. Зміст розроблено з урахуванням викликів сьогодення, Державного стандарту початкової освіти, законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Національної стратегії розвитку освіти в Україні, положень Концепції «Нова українська школа» та компетентнісного підходу до підготовки майбутніх фахівців. Формування вчителя Нової української школи вимагає посиленого розвитку його інформатичної компетентності, яка реалізується через даний навчальний курс і спрямована на формування у студентів теоретичних знань і практичних навичок з методики викладання інформатики у початкових класах, розвиток цифрової грамотності та вміння організовувати навчання з використанням сучасних цифрових технологій. Під час лекційних та практичних занять здобувачі вищої освіти досліджують змістове наповнення курсу, вивчають особливості використання поширених методів та засобів навчання інформатики, навчаються застосовувати у викладацькій діяльності ефективні форми навчальної роботи з учнями. Їхня увага спрямована на оволодіння методикою навчання учнів початкових класів інформаційно-комунікаційним технологіям та користування комп'ютерною технікою.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<i>Метою вивчення навчальної дисципліни є:</i> формування у здобувачів вищої освіти ОР Бакалавр спеціальності АЗ Початкова освіта, теоретичних знань та практичних умінь із методики навчання інформатики в початковій школі відповідно до Державного стандарту початкової освіти. <i>Основними цілями вивчення навчальної дисципліни є:</i> - Ознайомлення з особливостями інформатичної освітньої галузі в початковій школі НУШ. - Розвиток навичок використання цифрових інструментів і технологій у навчальному процесі. - Вивчення методик навчання алгоритмічного, логічного мислення та основ програмування. - Розробка інтерактивних завдань, уроків і проєктів з використанням інформаційних технологій.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії.	

Загальні компетентності:

ЗК -3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК -6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК -1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово..

СК -2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.

СК -6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.

СК -8. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

Програмні результати навчання:

ПР-06. Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.

ПР-07. Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

ПР-09. Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи..

ПР-10. Використовувати в освітній практиці різні прийоми формуального, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами.

ПР-12. Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	16 год.
семінарські заняття / практичні / лабораторні	Практичні -20 год.; лабораторні – 4 год
самостійна робота	50 год.

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
Четвертий	Початкова освіта	Другий	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.			
	лекції	практ. зан.	лабор. зан.	сам. роб.
<i>Модуль 1. Теоретичні основи методики навчання інформатики в початкових класах Нової української школи.</i> Тема 1. Пропедевтика навчання інформатичної освітньої галузі у структурі НУШ.	2	2		5
Тема 2. Цілі, завдання та зміст навчання інформатики у початковій школі. Основи Державного стандарту початкової освіти щодо інформатики. Засоби навчання інформатики. Цифрове освітнє середовище	2	2		5
Тема 3. Принципи, методи, форми навчання інформатичної освітньої галузі. Інтеграція інформатики з іншими освітніми галузями. Розвиток алгоритмічного мислення в молодших школярів	2	4		10
Тема 4. Безпека в інтернеті для молодших школярів. Вікові особливості учнів початкових класів у контексті навчання інформатики.	2	2		5
<i>Модуль 2. Зміст, методика та особливості навчання інформатики в молодших класах.</i> Тема 5. Методична система навчання інформатики в початкових класах. Програмне та дидактичне забезпечення, використання цифрових платформ для навчання (Google Classroom, LearningApps, Kahoot).	2	4	2	10
Тема 6. Структура сучасного уроку інформатики. Розробка інтерактивних уроків із використанням ІКТ.	2	2		5
Тема 7. Методи і засоби навчання. Розробка інтерактивних вправ для учнів початкової школи. Оцінювання знань і навичок учнів у галузі інформатики.	2	2	2	5
Тема 8. Особливості реалізації сучасних принципів навчання на уроках інформатики у початковій школі. Використання STEAM-підходу у викладанні інформатики. Організація позакласної роботи з інформатики.	2	2		5
ЗАГ.	16	20	4	50
6. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система	Оцінювання знань здобувачів освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Карпатського національного університету імені Василя Стефаника»			

оцінювання навчальної дисципліни	https://cutt.ly/YeXSdIpV Вид контролю: екзамен – 50 балів. Практичні заняття - 30 балів. Лабораторні заняття – 5 балів. Контрольна робота – 5 балів. Самостійна робота / індивідуальне/творче завдання – 10 балів. Максимальна кількість балів за вивчення дисципліни – 100 балів. Здобувач може отримати додаткові бали за результати неформальної освіти як результати навчання з навчальної дисципліни, що відображають зміст окремих тем (але не більше 10 балів) відповідно до Положення про визнання результатів навчання, зданих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://cutt.ly/QeXSxE0n
Вимоги до письмових робіт	Критеріями для виконання письмових завдань є: - повнота розкриття питання; - змістовність, системність, логічність; - уміння формулювати висновки; - акуратність оформлення письмової роботи та ін. Самостійна робота (підготовка презентацій) – 10 балів.
Практичні заняття / лабораторні	Критеріями оцінки для усних відповідей є: - повнота розкриття питання; - використання основної та додаткової літератури; - логіка викладання - культура мови; - уміння робити порівняння та висновки та ін. Максимальна оцінка – 40 балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 90% практичних завдань. При виставленні допуску до екзамену враховуються навчальні досягнення здобувачів освіти (бали), набрані за виконання всіх видів робіт під час поточного контролю, а також бали за результати неформальної освіти. https://cutt.ly/QeXSxE0n
Підсумковий контроль	Форма підсумкового контролю – екзамен.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи: Написання письмової роботи передбачає неприпустимість плагіату та списування, обов'язкове виконання всіх поставлених завдань. Завдання відображені на дистанційному – Режим доступу: <https://d-learn.pnu.edu.ua/>

Академічна доброчесність: Викладання дисципліни базується на активній взаємодії із студентом, а також на політиці академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» <http://surl.li/vystzz>; «Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» <http://surl.li/fhjkjz>; «Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідування занять: порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються

«Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <http://surl.li/omcveh>. Пропуски практичних (лабораторних) занять відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.). <https://cutt.ly/YeXSdIpV>

Неформальна освіта: Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»:

<https://cutt.ly/QeXSxE0n>

Рекомендовані платформи:

Платформа для неформальної освіти в КНУ: <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

Центр інноваційних освітніх технологій «PNU EcoSystem» <https://ciot.pnu.edu.ua/>;

Проектно-освітній центр «Агенти змін» <http://agencytzm.in.pnu.edu.ua/en/home/>.

Google Classroom

Scratch: scratch.mit.edu.

LearningApps: learningapps.org.

Canva: canva.com

8. Рекомендована література

Основна:

1. Антонова О.П. Використання інформаційно-комунікаційних технологій у 1-2 класах ЗЗСО : навч.-метод. посіб. Київ : Генеза, 2019. 96 с. URL: (<http://surl.li/veyweo>)
2. Державний стандарт початкової освіти. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnogo-standartu-pochatkovoyi-osviti>
3. Дишлева С. Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) та їх роль в освітньому процесі. Електронний ресурс. URL: <http://osvita.ua/school/technol/6804/>.
4. Діагностика та компенсація освітніх втрат у загальній середній освіті України : методичні рекомендації / кол. автор.; за загальною редакцією О. М. Топузова; укл. М. В. Головка. — [Електронне видання].— Київ : Педагогічна думка, 2023.— 187 с. URL: (<http://surl.li/opezee>)
5. Дорошенко Ю. О. Інформатика: еволюція поняття. Міжнародна науковопрактична конференція інформатизація освіти України: європейський вимір. URL: <http://labconf.ic.km.ua/tezy/docs/71.pdf>.
6. Електронна карта Google Earth. Електронний ресурс. URL: (<https://google-earth.softonic.ru/download>)
7. Закон України «Про освіту» (2017). Електронний ресурс. URL: <http://www.osvita-konotop.gov.ua/zakon-ukra%D1%97ni-vid-05-09-2017-2145-viii-pro-osvitu.htm> .
8. Інформатика та сучасні інформаційні технології з методикою навчання : навчальнометодичний посібник / А. А. Тимченко. – Миколаїв : СПД Румянцева, 2018. – 239 с. URL: (<https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi78/0058253.pdf>)
9. Інформатика та сучасні інформаційні технології з методикою навчання : навчальнометодичний посібник / А. А. Тимченко. – Миколаїв : СПД Румянцева, 2018. – 239 с. URL: (<https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi78/0058253.pdf>)
10. Коротун О. В. Методологічні засади змішаного навчання в умовах вищої освіти. Інформаційні технології в освіті. 2016. Вип. 3. С. 117-129. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/itvo_2016_3_11
11. Л. Петухова. Теоретико-методичні засади формування інформатичних компетентностей

майбутніх учителів початкових класів. дис. докт. пед. наук, Південноукраїнський держ.пед.ун-т, Одеса, 2009. URL: <http://www.disslib.org/teoretyko-metodychni-zasady-formuvannja-informatychnykh-kompetentnostej-majbutnikh.html>

12. М. Шишкіна, та В. Татауров. Формування інформаційно-комунікаційної компетентності майбутніх вчителів початкових класів у вищому навчальному закладі. Педагогічна освіта: теорія і практика. 2001. вип. 8. с. 304-310. URL: file:///C:/Users/user%20Rakhiv/Downloads/znppo_2011_8_54.pdf
13. Методика навчання інформатики. URL: <https://sites.google.com/site/informatikaushkoli/metodika-navcanna-informatiki>
14. Навчально-методичний посібник «Нова українська школа: методика навчання інформатики у 1-4 класах закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу»: для пед. працівників / Олег Суховірський . Київ : Генеза, 2021. – 160 с. URL: (<http://surl.li/iqdsnd>)
15. Нова українська школа: poradnyk dla vchytelya / за заг. Ред.Н. М. Бібік. Київ: Літера ЛТД, 2019. 208 с. URL: <https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2017/11/NUSH-poradnyk-dlya-vchytelya.pdf>
16. Пелагейченко М.Л. Урок твоєї мрії: плануємо, мотивуємо, проводимо. Харків : Основа, 2020. 112 с. URL: (<http://surl.li/ookwar>)
17. Ривкінд Ф.М Програма курсу «Сходінки до інформатики» для 2–4 класів / Ривкінд Ф.М., Ломаковська Г.В., Колесников С.Я., Ривкінд Й.Я. Електронний ресурс. URL: http://www.ciit.zp.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=847&Itemid
18. Саган О.В. Інформатика. Секрети методики 2-4 класи : посібник. Харків : Основа, 2022. 144 с. URL: (<http://surl.li/rvzaox>)
19. Самойлова І. А. Хмарні технології в освіті (загальна характеристика). Електронний ресурс URL: <https://docs.google.com/presentation/d/1t1YfiIb1vH5Rsg38JZCyUJ6BoWxwps85wDja1yrNROQ/edit#slide=id.p13>
20. Стрілецька Н. М. Методика навчання інформатики (у початковій школі). Навчально-методичний посібник . 2014. Чернігів: Чернігівський національний педагогічний університет імені Т. Г. Шевченка. 240 с. URL: <http://surl.li/orzdnw>
21. Струтинська О. В. Особливості сучасного покоління учнів і студентів в умовах розвитку цифрового суспільства. Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету: електронне наукове фахове видання. 2020. № 9. С. 145–160. URL: (<https://openedu.kubg.edu.ua/journal/index.php/openedu/article/view/326>)
22. Типові освітні програми для 1-2 та 3-4 класів. Електронний ресурс. URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalniprogrami/navchalniprogrami-dlya-pochatkovoyi-shkoli>
23. Український освітній простір. Електронний ресурс. URL: <http://uop.net.ua/virtualni-muzeji/>
24. Уроки медіаграмотності. Електронний ресурс. URL: <https://naurok.com.ua/urokzmediagramotnosti-dlya-uchniv-pochatkovo-shkoli-21387.html>
25. Цюняк О.П., Довбенко С.Ю., Вербещук С.В. Інтеграція цифрових технологій у професійну підготовку майбутніх учителів початкових класів: виклики і перспективи. «Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»)»: журнал. 2024. № 10(44) 2024. с.644–657.
26. Шакоцько В. В. Методологічні основи застосування комп'ютера в початковій школі. Комп'ютер у школі та сім'ї. 2012. № 2. С. 45-48. URL: <http://surl.li/axnvyg>
27. ШІСТЬ ЦЕГЛИНОК в освітньому просторі школи. Методичний посібник .Упорядник О. Рома – The LEGO Foundation. 2018. 32 с. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/novaukrainska-shkola/LEGO/tseglinok-kviten-2018-web.pdf>

Допоміжна:

1. Алгоритм Створення ребусів. Електронний ресурс: URL: http://rebus1.com/ua/index.php?item=istoriya_matematychnyh_rebusiv
2. Брошура про безпечну роботу й розваги дітей в Інтернеті. URL: <http://www.ifap.ru/library/book099.pdf>
3. Вимоги до уроку інформатики. Все на урок інформатики. URL: <http://urokinformatiku.ru/vimogi-do-uroku-informatiki>
4. Дишлева С. Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) та їх роль в освітньому процесі.
5. Електронні версії підручників з інформатики для 1-4 класів — <https://imzo.gov.ua/pidruchniki/elektronni-versiyi-pidruchnikiv/>
6. Закон України «Про загальну середню освіту». [Електронний ресурс]. URL: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/normativno-pravova-baza1.html>
7. Закон України «Про освіту» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39, ст.380). [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
8. Методика навчання інформатики. – URL: <https://sites.google.com/site/informatikaushkoli/metodika-navcanna-informatiki>
9. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / za zag. red. Bibik N. M. K.: TOB «Vydavnyчий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
10. Носії інформації. Електронний ресурс. URL: http://nositeli.ucoz.ru/index/istorija_razvitija_nositelej_informacii/0-4 процесі [Електронний ресурс]. – URL: <http://osvita.ua/school/technol/6804/>
11. Стратегія розвитку інформаційного суспільства в Україні (від 15 травня 2013 р. № 386-р.). [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/386-2013-%D1%80>

Основні нормативно-правові документи:

1. Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. URL: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату>
2. Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. URL: <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/organizatsia-osvitnjogo-protsesu.pdf>
3. Нова українська школа : poradnik dla vchytelja / za zag. red. N. M. Bibik Київ : TOB «Vydavnyчий дім «Плеяди», 2017. 360 с. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/2018/12/12/11/20-11-2018rekviz.pdf>

Інформаційні ресурси:

1. Наукова електронна бібліотека. (Книги, підручники). <http://www.nbuv.gov.ua/portal>
2. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. <http://www.nbuv.gov.ua>
3. Наукова бібліотека Карпатський національний університет імені Василя Стефаника. <http://lib.pnu.edu.ua/>

Світлана ВЕРБЕЦУК

Викладач,
кандидат педагогічних наук,
викладач кафедри початкової освіти
та освітніх інновацій